

Lucie Korecka: Språket i M. B. Landstads utgave av norske folkeviser: dialektale og norrøne trekk.

Uttalelse fra veileder.

Det er ofte slik med vitenskapelige utredninger at man på forhånd antar at man vet at det må være slik ut fra gitte logiske forutsetninger. På samme vis er det med Landstads folkeviser, som man både vet og antar må ha både Telemark-dialektale trekk på grunn av sted for innsamlingen og også norrøne og mellomnorske trekk på grunn av visenes alder.

Derfor blir en slik avhandling som kandidaten her har levert som å angripe en lukket sirkel. Ikke desto mindre er avhandlingen viktig, for etter gjennomlesningen ikke bare tror og antar man. Man VET! Med bevisets ugjendrivelige tyngde.

Kort sagt: Oppgaven er en mesterlig bevisføring fra en kandidat som beveger seg på avansert fremmedspråklig grunn. Den er eksemplarisk i premisser og konklusjon og overgår langt det man jevnt forventer av selvstendig vitenskapelig arbeid til en bachelor-eksamen.

Oppgaven er på til sammen 68 sider inkludert litteraturliste og forklarende vedlegg. Den starter med en svært grundig innføring i de midlandske dialektene generelt og så telemålet spesielt. Her henvises det til solide forskere som Sandøy og Skjekkeland, og det er en klar og nødvendig drøfting av hva som er østlige og vestlige trekk i telemålet, som i neste kapittel blir satt inn i et historisk utviklingsperspektiv.

Kapittel 4 ("Analyse av ordformene i folkevisene (generelt? Landstads utgitte?) i perspektiv av den historiske utviklingen av målmerkene") er unødig langt og etter veilederens mening for lite fokusert. Fokuset burde vært på ordformene i relasjon til den språklig-historiske kontekst, og ikke omvendt. Nå blir kapittel 4 mye en utdypende variant av kapittel 3, mens man her (i kap 4) burde ha sett på ordformene hos Landstad relatert til et større perspektiv, og ikke et stort perspektiv (den språkhistoriske kontekst) relatert til et mindre (Landstad). Imidlertid er dette mest en teknisk-organisatorisk sak. Leseren finner like fullt det han leter etter.

Kapitlene 5 og 6 er interessante fordi kandidaten her fokuserer på Landstads (og andre nedtegneres) problemer når en muntlig fremført/sunget folkeviser skulle nedtegnes på papir. Kandidaten viser til utallige eksempler der problemer blir drøftet og ulike nedskrivningsmuligheter veiet på vektskål. Dilemmaene i forhold til konsekvens og "norm" blir klart dokumentert.

Kapittel 7 "Oppsummering og konklusjon" roer oppgaven ned og viser gjennom avhandlingens overveldende dokumentasjon på nytt Landstads avveining i forhold til å bevare arkaiske, mellomnorske og dialektale trekk i en uklar skriftkultur der folkevisens bundne form kompliserte det hele. Konklusjonen er eksemplarisk i sin klarhet.

Kandidaten har altså levert en usedvanlig solid bachelor-oppgave, så å gi seg til å pukke på språklige feil kan synes ufint. Likevel ligger det i enhver norsklærers triste skjebne å være feilfinner. Og feil finnes, både av ortografisk art (assimiasjonen, opprinnelig, endlesen, paralellismer mfl), feil genus (dette hensiktet,), gal bruk av "det" (I genitiven *Ingeborgs* står det -s som..., ...rundt 1250 finnes det fortidsformen... mfl) og slurvefeil (-u og -u). Disse

skjønnhetspletter kan knapt virke negativt på en så solid avhandling som er skrevet av en tsjekkiske student på et fremmed språk om et infløkt norsk emne.

Veilederen gratulerer med vel utført arbeid og anbefaler beste karakter.

Praha den 3. august 2012

Thor Henrik Svevad, utenlandslektor, cand. philol.